

учебен политехсикон

ДОРА ИВАНОВА-МИРЧЕВА
АНГЕЛ ДАВИДОВ

МАЛЪК
РЕЧНИК
НА

Старобългарския
АЯ език

БТ. 2001

СЛОВО

АНГЕЛ АСЕНОВ - ДАВИДОВ
АНГЕЛ АСЕНОВ
МАЛЪК РЕЧНИК НА
СТАРОБЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

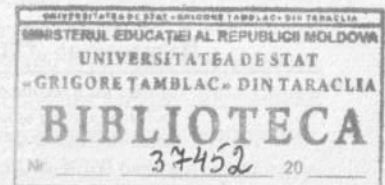
*Посвещаваме
на нашите Внучки
Илияна и Анна*

Авторите

ДОРА ИВАНОВА – МИРЧЕВА
АНГЕЛ ДАВИДОВ

**МАЛЪК РЕЧНИК
НА
СТАРОБЪЛГАРСКИЯ
ЕЗИК**

© Тодорка Маринова Иванова – Мирчева, автор, 2001
© Ангел Асенов Давидов, автор, 2001
© Трифон Тодоров Калфов, художествено оформление на поредицата и
художник на корицата, 2001
ISBN 954 439 691-8

ВЕЛИКО ТЪРНОВО
2001

проф. чл. кор. Дора Иванова – Мирчева
проф. д-р Ангел Давидов
МАЛЪК РЕЧНИК НА СТАРОБЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Художествено оформление на поредицата и художник на корицата:
Трифон КАЛФОВ

Предпечатна подготовка: издателство „ПИК“

Формат 32/84/108

Печатни коли 31

Излязла от печат 2001 год.

ISBN 954 439 691-8

Издателство „СЛОВО“ — Велико Търново

Адрес на издателството:

5000 Велико Търново, п.к. 467

тел. 062/62-79-90, тел./факс 062/62-79-70

склад 062/4-48-19

e-mail: slovo@vt.bia-bg.com

офис и книжарница в София:

ул. „Д. Хаджикоцев“ № 9А, тел. 02/66-17-64

книжарница: ул. „Пиротска“ № 127, тел. 02/920-10-39

ПРЕДГОВОР

1. Общи положения

Малкият речник на старобългарския език (МРстб) има за цел да представи словното богатство на стб книжовен език, зафиксирано в стб писмени паметници — както от X—XI в., т. нар. класически старобългарски паметници (КСП), така и в стб съчинения, достигнали до нас в по-късни преписи. В тези паметници е включен значителен по обем лексикален материал, който показва нагледно, че стб език е притежавал думи за всички страни и процеси на материалния и духовния живот. За много понятия дори съществуват по два и повече синонима, което позволява да се изразят и най-тънките нюанси на значенията. Като представя в общи линии това лексикално богатство, МРстб ще бъде необходимо пособие за превод както на стб канонически паметници, така и на други стб оригинални и преводни съчинения, създадени в стб епоха. Наред с тази практическа задача МРстб ще помогне и за теоретичното изучаване на стб език особено в лексикално отношение.

2. Източници на МРстб. Подбор и обхват на думите

Лексикалният материал за МРстб е извлечен от следните източници: а) Писмени паметници от X—XI в. — Мариинско четириевангелие, Зографско четириевангелие, Асеманиево изборно евангелие, Савина книга, Зографски палимпсест, Боянски палимпсест, Ватиканско евангелие, Синайски псалтир, Синайски евхологий, Синайски служебник, Рилски глаголически листове, Клоцов сборник, Супрасълски или Ретков сборник, Енински апостол, Триоден фрагмент и старобългарски кирилски откъследи, а също и старобългарски епиграфски извори, публикувани

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	5
Обща характеристика на старобългарския език	9
Някои особености във фонетичния развой на старобългарските гласни	44
Произношение	47
Граматични и лексикографски бележки	49
РЕЧНИК	51
ПРИЛОЖЕНИЕ	
Старобългарски азбуки	489
Списък на най-често срещаните съкратени думи в старобългарските паметници	491
Източници за МРстб	494
Използвани лексикографски трудове	495